

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 10.10.2013
Sayı: 1025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ülkemizde yaşayan Romanların sosyo- kültürel yapılarını zedelemeyecek barınma imkanlarına sahip olmaları, ikamet ettikleri bölgelerin alt yapı eksiklikleri başta olmak üzere eğitim ve sağlık ocağı gibi sorunlarının giderilmesi, oldukça yaygın olan nüfusa kayıtlı olmama durumunun ortadan kaldırılması, kendilerine yönelik toplumda genel kabul görmüş olumsuz algının son bulması, ayrımcı ifadeler içeren düzenlemelerin mevzuatlardan kaldırılması, Roman enstitülerinin kurulması ve kentsel dönüşümün yanında öncelikle sosyal dönüşümünde sağlanması için gereken adımların atılması amacıyla Anayasanın 98, İçtüzüğü'nün 104 ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz.

Mehmet Hıral Kaptan
Kocaeli Mv.

Celal DİNÇER
İstanbul Milv.

Sena KALELİ
Bursa Milletvekili

Candan YİĞİTÇİ

Tekirdağ Mv.

Gürküt AĞAR
Antalya Mv.

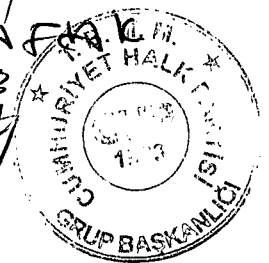
Dilhan DÜZGÜN
Dokuz Eylül

Ortal AKIÜNGER
İzmir Mv.

Ali Serin Teğ
Çarşamba Mv.
Mahmut KARL
Diyarbakır

Ali SARIBAS
Çankırı Mv.

DOĞAN SAFA
Konya Mv.
dursun

1025 Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

ADI SOYADI	SEÇİM BÖLGESİ	İMZA
Emre Köpçü	Tekirdağ	<i>[Handwritten Signature]</i>
İhsan Kalkavan	Samsun	<i>[Handwritten Signature]</i>
Hezret Akar	Kocaeli	<i>[Handwritten Signature]</i>
Kamer Genç	Tunceli	<i>[Handwritten Signature]</i>
Xanık Hanıç	Balıkesir	<i>[Handwritten Signature]</i>
Muhammed İzzet	Erzurum	<i>[Handwritten Signature]</i>
Koduruhan Üçüt	İST	<i>[Handwritten Signature]</i>
İhsan Ötes	İstanbul	<i>[Handwritten Signature]</i>
Mehmet Hırcı	Van	<i>[Handwritten Signature]</i>
Harun ÖREN	MANİSA	<i>[Handwritten Signature]</i>
Ayşe Nedret Akar	Balıkesir	<i>[Handwritten Signature]</i>
Buğra Karay	Antalya	<i>[Handwritten Signature]</i>
Mehmet S. Kesimoglu	K. Di	<i>[Handwritten Signature]</i>

RESMİ MÜHÜR

GEREKÇE

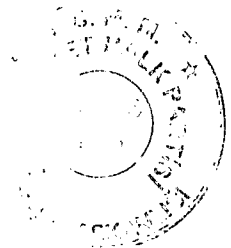
Tarih boyunca var olan ve Anadolu'da en az 1000 yıllık geçmişi bulunan Romanlar, yaşadıkları ülkelerin egemenliğini tehdit edecek herhangi bir yaklaşım benimsememiş olmalarına rağmen dünyada en çok ayrımcılığa maruz kalan, aşağılanan ve hatta yok sayılmak istenen etnik grup olmuşlardır.

Ülkemizde de her türlü baskı ve inkarı yaşayan Romanlar, gerektiğinde canını verecek kadar vatanına, bayrağına ve toprağına bağlı olmalarına rağmen ötekilenmeye ve dışlanmaya devam edilmekte, uygulanan yıkım ve şiddet zaman zaman linç boyutlarına ulaşmaktadır. Yakın zamanda Manisa Selendi'de, Sulukule'de ve son olarak Bursa'da yaşanan şiddet ve yıkımlar, izlenen politikaların devlet destekli olduğu algısını güçlendirmekte ve Roman vatandaşlarımız arasında huzursuzluğa yol açmaktadır.

Büyük çoğunluğu yerleşik olmak üzere Türkiye'de, kimi kaynaklara göre 2 milyon, kimi kaynak ve araştırmalara göre ise 500 – 750 bin civarında Roman yaşamaktadır. Bağımsızlığına ve özgürlüğüne düşkünlüğüyle bilinen Romanların yerleşik yaşama geçerek toplumla bütünleştirilmelerine ve aidiyetlerinin güçlendirilmesine yönelik izlenen politikalarla geçmiş dönemlerde yerler verilmiş, tapu ya da tapu tahsis belgeleri verilerek göçebeliliğin önün geçilmeye çalışılmıştır. Günümüzde ise "kentsel dönüşüm" adına Romanlar yerinden yurdundan edilmeye başlanmış, zoraki göçebeliliğe mahkûm edilmişlerdir. Geçmiş hükümetler döneminde gecekondu affı ve imar çalışmalarıyla toplumla kaynaştırılmaya çalışılan Romanların konutları rant için kamulaştırılmış, başta TOKİ olmak üzere büyük şirketlere ve holdinglere peşkeş çekilmiştir. Kentsel dönüşüm, bir yandan Romanları kentten sürgün ederken, diğer yandan borçlandırma yoluyla doğal kültür ve inançlarından koparmaya başlamıştır. Sosyal dönüşümsüz, kentsel dönüşüm Romanlar için mutsuzluğa dönüşmüştür. Birbiri ardına yapılan açılımlar ile çalıştaylar sonunda ise bir arpa boyu yol alınamamıştır. Ayrımcı düzenlemeler konusunda mevzuatta ilgili değişiklikler yapılsa da Roman vatandaşlara yönelik potansiyel suçlu yaklaşımında yeterli iyileşme sağlanamamıştır.

Diğer ülkelerde olduğu gibi ülkemizde de Romanlar, iskândan sağlığa, eğitimden çalışma yaşamına kadar birçok sorunla karşı karşıyadır. Pek çok Roman günümüzde hala nüfusa kayıtlı olmamaktan ve bu sebeple vatandaş olmanın getirdiği haklardan yararlanamamaktadır. Roman vatandaşlarının çocuklarının gittiği okullarda çalışan öğretmenler sıklıkla değişmekte, bu durum eğitim kalitesini etkilediği gibi çocukların okulu bırakmalarında ve devamsızlıklarında büyük rol oynamaktadır. Erken yaşta başlanılan çalışma hayatı ve yaşanan çevredeki olumsuz şartlar nedeniyle sağlık konusunda da sorunlar yaşanmakta, zararlı madde kullanımı yaygınlaşmaktadır.

Genellikle toplu halde hayatlarını sürdürme eğiliminde olan Romanlar, yaşadıkları şehrin en yoksul kesimlerinde barındıkları için temel ihtiyaçlarını giderme noktasında da ciddi sıkıntılar içindedirler.

Barınma, eğitim, sağlık ve istihdam olanaklarından yararlanırken ayrımcı muamelelere maruz kalan Romanların, İstanbul Sulukule, Ankara Çiçin ve Zonguldak Ere kentsel dönüşüm projelerinde olduğu gibi zorunlu tahliyelerle, birlikte yaşama iradeleri de ortadan kaldırılmaktadır.

Daha önce Selendi'de yapılan linç girişiminden sonra Manisa'yı terk eden Romanlar, yerleştikleri Kamberler'in kentsel dönüşüme uğramasıyla, Bursa'da da aynı sorunlarla karşı karşıya kalmışlardır. Kendilerine gösterilen yerlerde varlık mücadelesi içine giren Roman vatandaşlarla diğer yerleşik vatandaşlar arasında tehlikeli boyutta gerginlikler oluşmaktadır. Bu sıkıntının son örneği Bursa'da yaşanmıştır. Kaçak yapılaşmanın yoğun olduğu Yunuseli Güneştepe'de yaşayan Romanların, hurdacıların da teşvikiyle vatandaşlara ait demirleri, rögarları, inşaat malzemelerini çalması; sanayi bölgesinde topladıkları kimyasal atıkları ve çöpleri, iş alanına çevirdikleri yaşam alanlarına taşınmaları, fuhuş ve silah atılması gibi nedenlerden dolayı tırmanan gerginlikler, toplumsal bir faciaya dönüşmeden kolluk kuvvetleri tarafından bastırılmıştır.

2006'dan beri Avrupa Komisyonu tarafından hazırlanan Türkiye İlerleme Raporlarında da yer aldığı gibi, Roman vatandaşların sorunlarının çözümü konusunda sistematik bir yaklaşım gerekmektedir. Roman vatandaşlara dair sayısal veriler yetersizdir ve bu durum bilgiye dayalı politika oluşturmayı engellemektedir. Bütün bunlar da göstermektedir ki sürekli ertelenen bu sorun, açılımdan çok araştırılmaya, incelenmeye ve yeni yaklaşımlara muhtaçtır.

Bu gerçekler ışığında; Romanların sosyo- kültürel yapılarını zedelemeyecek barınma olanaklarına sahip olmaları, ikamet ettikleri bölgelerin alt yapı eksiklikleri başta olmak üzere eğitim ve sağlık ocağı gibi sorunlarının giderilmesi, oldukça yaygın olan nüfusa kayıtlı olmama durumunun ortadan kaldırılması, kendilerine yönelik toplumda genel kabul görmüş olumsuz algının son bulması, ayrımcı ifadeler içeren düzenlemelerin mevzuatlardan kaldırılması, Roman enstitülerinin kurulması ve kentsel dönüşümün yanında öncelikle sosyal dönüşümünde sağlanması için gereken adımların atılması amacıyla Anayasanın 98, İçtüzüğün 104 ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz.

Sena KALELİ
Bursa Milletvekili

